

Sastamalan kaupungin hallintosääntö

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa **18.9.2023 § xx**

Voimaantulo **1.10.2023**

SISÄLLYSLUETTELO

Sastamalan kaupungin hallintosääntö	1
I OSA: Hallinnon ja toiminnan järjestäminen	1
1 LUKU Kaupungin johtaminen.....	1
1 § Hallintosäännön soveltaminen	1
2 § Kaupungin johtamisjärjestelmä.....	1
3 § Esittely kaupunginhallituksessa.....	2
4 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät	2
5 § Valtuuston puheenjohtajan tehtävät	2
6 § Kaupungin viestintä	2
2 LUKU Toimielinorganisaatio	3
7 § Valtuusto	3
8 § Kaupunginhallitus, konserni- ja elinvoimajaosto, henkilöstöjaosto ja ympäristöterveydenhuollon jaosto.....	3
9 § Tarkastuslautakunta	4
10 § Lautakunnat	4
11 § Sastamalan Vesi liikelaitos	5
12 § Vaalitoimielimet	5
13 § Vaikuttamistoimielimet.....	5
3 LUKU Henkilöstöorganisaatio	5
14 § Henkilöstöorganisaatio	5
15 § Kaupunginjohtaja ja johtoryhmä	6
16 § Toimialojen organisaatio ja tehtävät.....	6
17 § Toimialojen johtajat.....	6
18 § Vastuualueiden johtajat.....	7
19 § Toimintayksiköiden esimiehet.....	7
20 § Liikelaitoksen johtaja	7
4 LUKU Konserniohjaus ja sopimusten hallinta	7
21 § Konsernijohto	7
22 § Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako.....	8

23 §	Sopimusten hallinta	9
------	---------------------------	---

5 LUKU Toimielinten tehtävät, luottamushenkilöiden ja

viranhaltijoiden toimivallan jako..... 9

24 §	Valtuuston tehtävät ja toimivalta	9
25 §	Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta.....	10
26 §	Henkilöstöjaoston tehtävät ja toimivalta.....	12
27 §	Ympäristöterveydenhuollon jaoston tehtävät ja erityinen toimivalta	12
28 §	Lautakuntien ja liikelaitoksen johtokunnan yleinen toimivalta	14
29 §	Ympäristölautakunnan tehtävät ja erityinen toimivalta.....	15
30 §	Sivistyslautakunnan tehtävät ja erityinen toimivalta	16
31 §	Teknisen lautakunnan tehtävät ja erityinen toimivalta	17
32 §	Sastamalan Vesi liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja erityinen toimivalta.....	18
33 §	Kaupunginjohtajan tehtävät ja toimivalta	19
34 §	Toimialojen ja liikelaitoksen johtajien tehtävät ja toimivalta	19
35 §	Muiden viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta	20
36 §	Toimivallan edelleen siirtäminen	26
37 §	Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta	26
38 §	Asian ottaminen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi	26
39 §	Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi	26
40 §	Asian ottaminen liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi	26
41 §	Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	27

6 LUKU Toimivalta häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa..... 27

42 §	Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi	27
43 §	Päätösvallan käyttöön ottaminen määrääjäksi kaupunginhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa	28
44 §	Toimielimen koolle kutsuminen normaalista poikkeavasti	28
45 §	Poikkeusolojen ja häiriötilanteiden johtoryhmä	29

7 LUKU Toimivalta henkilöstöasioissa 29

46 §	Kaupunginhallituksen yleistöimivalta henkilöstöasioissa	29
------	---	----

47 §	Viran ja toimen perustaminen ja lakkauttaminen, virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi sekä täyttöluvan myöntäminen.....	29
48 §	Virka- ja toiminimikkeen muuttaminen.....	30
49 §	Kelpoisuusvaatimukset	30
50 §	Haettavaksi julistaminen	30
51 §	Palvelussuhteeseen ottaminen sekä palkasta ja koeajasta määrääminen 30	
52 §	Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen.....	31
53 §	Virka- ja työvapaat.....	32
54 §	Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen	32
55 §	Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen	32
56 §	Sivutoimet	33
57 §	Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen	33
58 §	Virantoimituksesta pidättäminen	33
59 §	Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi.....	33
60 §	Lomauttaminen.....	34
61 §	Palvelussuhteen päättyminen	34
62 §	Menetettyjen ansioiden korvaaminen.....	34
63 §	Palkan takaisinperiminen	34
64 §	Varoituksen antaminen.....	34

7 LUKU Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen 35

65 §	Kaupunginhallituksen tiedonhallinnon tehtävät.....	35
66 §	Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät	35
67 §	Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät.....	36
68 §	Lautakunnan/toimialan asiakirjahallinnon tehtävät.....	36

II OSA : Talous ja valvonta 36

8 LUKU Taloudenhoito..... 36

69 §	Talousarvio ja taloussuunnitelma	36
70 §	Talousarvion täytäntöönpano	37
71 §	Toiminnan ja talouden seuranta.....	37
72 §	Talousarvion sitovuus.....	37

73 §	Talousarvion muutokset	38
74 §	Omaisuuuden luovuttaminen ja vuokraaminen	38
75 §	Poistosuunnitelman hyväksyminen	38
76 §	Rahatoimen hoitaminen.....	39
77 §	Maksuista päättäminen.....	39
78 §	Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut.....	39

9 LUKU Hallinnon ja talouden tarkastus 40

79 §	Ulkoisen ja sisäinen valvonta	40
80 §	Tarkastuslautakunnan kokoukset	40
81 §	Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi	40
82 §	Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät	41
83 §	Tilintarkastusyhteisön valinta	41
84 §	Tilintarkastajan tehtävät.....	41
85 §	Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	42
86 §	Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi	42

10 LUKU Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 42

87 §	Kaupunginhallituksen ja konsernijohtoon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	42
88 §	Lautakunnan ja liikelaitoksen johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	43
89 §	Viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät.....	43

III OSA Valtuusto..... 44

11 LUKU Valtuuston toiminta 44

90 §	Valtuuston toiminnan järjestelyt	44
91 §	Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi	44
92 §	Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa	45
93 §	Istumajärjestys.....	45

12 LUKU Valtuuston kokoukset 45

94 §	Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous.....	45
------	--	----

95 §	Kokouskutsu.....	45
96 §	Esityslista.....	46
97 §	Sähköinen kokouskutsu.....	46
98 §	Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla.....	46
99 §	Jatkokokous	46
100 §	Varavaltuutetun kutsuminen	47
101 §	Läsnäolo kokouksessa	47
102 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	47
103 §	Kokouksen johtaminen	48
104 §	Puheenjohdon luovuttaminen varapuheenjohtajalle.....	48
105 §	Tilapäinen puheenjohtaja.....	48
106 §	Esteellisyys	48
107 §	Asioiden käsittelyjärjestys.....	49
108 §	Puheenvuorot	49
109 §	Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	50
110 §	Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	50
111 §	Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	50
112 §	Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	51
113 §	Äänestystapa ja äänestysjärjestys.....	51
114 §	Äänestyksen tuloksen toteaminen	51
115 §	Toimenpideoite.....	52
116 §	Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen.....	52
117 §	Päätösten tiedoksianto kaupungin jäsenille	52

13 LUKU Enemmistövaali ja suhteellinen vaali 52

118 §	Vaaleja koskevat yleiset määräykset	52
119 §	Enemmistövaali.....	53
120 §	Valtuuston vaalilautakunta.....	53
121 §	Ehdokaslistojen laatiminen.....	53
122 §	Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto	54
123 §	Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen	54
124 §	Ehdokaslistojen yhdistelmä	54
125 §	Suhteellisen vaalin toimittaminen.....	54
126 §	Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen.....	55

14 LUKU Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus..... 55

127 §	Valtuutettujen aloitteet	55
128 §	Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys.....	55
129 §	Kyselytunti.....	56

IV OSA Päätöksenteko- ja hallintomenettely 56

15 LUKU Kokousmenettely 56

130 §	Määräysten soveltaminen	56
131 §	Toimielimen päätöksentekotavat.....	57
132 §	Sähköinen kokous	57
133 §	Sähköinen päätöksentekomenettely	57
134 §	Kokousaika ja -paikka	57
135 §	Kokouskutsu.....	58
136 §	Sähköinen kokouskutsu.....	58
137 §	Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla.....	58
138 §	Jatkokokous	59
139 §	Varajäsenen kutsuminen	59
140 §	Läsnäolo kokouksessa	59
141 §	Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimielimissä	60
142 §	Kokouksen julkisuus	60
143 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	60
144 §	Tilapäinen puheenjohtaja.....	60
145 §	Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot.....	60
146 §	Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely	61
147 §	Esittelijät	61
148 §	Esittely	62
149 §	Esteellisyys	62
150 §	Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	63
151 §	Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	63
152 §	Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	63
153 §	Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	63
154 §	Äänestys ja vaali.....	63
155 §	Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen.....	64

156 §	Päätösten tiedoksianto kaupungin jäsenelle	65
-------	--	----

16 LUKU Muut määräykset 65

157 §	Aloiteoikeus.....	65
158 §	Aloitteen käsittely.....	66
159 §	Aloitteen tekijälle annettavat tiedot	66
160 §	Kaupungin nimenkirjoitus ja asiakirjojen allekirjoittaminen.....	67
161 §	Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	68
162 §	Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtosääntö	68

V OSA Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet..... 68

17 LUKU Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet. 68

163 §	Soveltamisala	69
164 §	Kokouspalkkiot	69
165 §	Sähköinen päätöksentekomenettely	70
166 §	Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta	70
167 §	Vuosipalkkiot.....	70
168 §	Osallistuminen toisen toimielimen kokoukseen	71
169 §	Muut kokoukset ja tilaisuudet.....	71
170 §	Palkkio toimituksista	71
171 §	Kokouksen peruuntuminen.....	72
172 §	Luottamushenkilön palkkio sihteerin/pöytäkirjanpitäjän tehtävästä.....	72
173 §	Viranhaltijan palkkio esittelijän ja sihteerin tehtävästä.....	72
174 §	Palkkion maksamisen edellytykset.....	72
175 §	Palkkioiden maksaminen	72
176 §	Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen	72
177 §	Ansionmenetyslomakkeet	73
178 §	Matkakustannusten korvaaminen	74
179 §	Korvaukset laitteista ja tietoliikenneyhteyksistä.....	74
180 §	Tarkemmat ohjeet.....	74
181 §	Erimielisyyden ratkaiseminen	75

LIITE 1: Sastamalan kaupungin toimielinorganisaatio	76
ERILLISLIITE 2: Sastamalan kaupungin häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtosääntö	76

Sastamalan kaupungin hallintosääntö

I OSA: Hallinnon ja toiminnan järjestäminen

1 LUKU

Kaupungin johtaminen

1 §

Hallintosäännön soveltaminen

Sastamalan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 §

Kaupungin johtamisjärjestelmä

Kaupungin johtaminen perustuu kuntastrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin.

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupungin toiminta ja palvelutuotanto jakaantuvat seuraaviin toimialoihin: konsernihallinto, sivistystoimi ja tekninen toimi.

Toimielinten esittelijät vastaavat asioiden valmistelusta toimielinten käsiteltäviksi.

3 §

Esittely kaupunginhallituksessa

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtajan ollessa poissa, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty, ja kaupunginjohtajan ollessa esteellinen, esittelijänä toimii kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

4 §

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

1. johtaa kuntastrategian sekä kaupunginhallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitämällä sopivin tavoin yhteyttä kaupungin asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin,
2. vastaa kaupunginjohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii kaupunginhallituksen ja valtuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla sekä,
3. vastaa siitä, että kaupunginjohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut.

5 §

Valtuuston puheenjohtajan tehtävät

Valtuuston puheenjohtaja johtaa valtuuston tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä valtuustotyöskentelyn vastuullisuuden ja tuloksellisuuden edistämiseksi käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja valtuustoryhmien/valtuustoryhmien puheenjohtajien kanssa. Puheenjohtaja kutsuu tarvittaessa myös kaupunginjohtajan ja muita johtavia viranhaltijoita näihin keskusteluihin.

6 §

Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin viestintää ja tiedottamista kaupungin toiminnasta. Kaupunginhallitus hyväksyy kaupungin viestintäpolitiikan, joka ohjaa kaupungin viestintäohjeistusta sekä nimeää viestinnästä vastaavat viranhaltijat.

Toimielimet luovat omalla toimialallaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat, että kaupungin asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun. Viestinnässä noudatetaan kaupungin viestintää ja graafista ilmettä koskevaa ohjeistusta ja hyväksytyjä pohjia, käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kaupungin eri kohderyhmien tarpeet.

2 LUKU

Toimielinorganisaatio

7 §

Valtuusto

Valtuustossa on 43 valtuutettua. Valtuuston puheenjohtajistoa koskevat määräykset ovat 86 pykälässä.

8 §

Kaupunginhallitus, konserni- ja elinvoimajaosto, henkilöstöjaosto ja ympäristöterveydenhuollon jaosto

Kaupunginhallituksessa on yksitoista (11) jäsentä, joista valtuusto valitsee kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat. Ennen puheenjohtajiston valintaa valtuusto päättää varapuheenjohtajien lukumäärästä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi (2) vuotta.

Kaupunginhallituksessa on konserni- ja elinvoimajaosto, jossa on viisi (5) kaupunginhallituksen valitsemaa jäsentä. Jäsenistä vähintään kolmen (3) ja heidän varajäsentensä tulee olla kaupunginhallituksen jäseniä tai varajäseniä. Kaupunginhallitukseen kuulumattomien jäsenten ja heidän varajäsentensä tulee olla valtuuston jäseniä. Kaupunginhallitus valitsee jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kaupunginhallituksen varsinaisista ja varajäsenistä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginhallituksessa on henkilöstöjaosto, jossa on seitsemän (7) kaupunginhallituksen valitsemaa jäsentä. Jäsenistä vähintään neljän (4) ja heidän varajäsentensä tulee olla kaupunginhallituksen jäseniä tai varajäseniä. Kaupunginhallitukseen kuulumattomien jäsenten ja heidän varajäsentensä tulee olla valtuuston jäseniä. Kaupunginhallitus valitsee jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kaupunginhallituksen varsinaisista ja varajäsenistä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginhallituksessa on ympäristöterveydenhuollon jaosto, jossa on kolme (3) jäsentä, kaksi (2) Sastamalasta ja yksi (1) Punkalaitumelta. Kaupunginhallitus valitsee jaostoon jäsenet ja varajäsenet yhteistoiminta-alueen kuntien ehdotusten perusteella. Kaupunginhallitus valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan Sastamalan kaupungin edustajista. Lisäksi Ikaalisten kaupunki, Parkanon kaupunki ja Kihniön kunta esittävät jokainen jaostoon yhden (1) jäsenen sekä hänelle varajäsenen. Nämä osallistuvat jaoston kokouksiin silloin, kun käsittelyssä on ao. kuntia koskevia asioita tai koko yhteistoiminta-aluetta koskevia asioita.

9 §

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnassa on seitsemän (7) jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

10 §

Lautakunnat

Ympäristölautakunnassa on yhdeksän (9) jäsentä.

Sivistyslautakunnassa on yhdeksän (9) jäsentä.

Teknisessä lautakunnassa on yhdeksän (9) jäsentä.

Valtuusto valitsee lautakuntien jäsenet sekä lautakuntien jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

11 §

Sastamalan Vesi liikelaitos

Kaupunginhallituksen alaisena kunnallisena liikelaitoksena toimii Sastamalan Vesi liikelaitos, jonka johtokunnassa on viisi (5) jäsentä. Valtuusto valitsee jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

12 §

Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

13 §

Vaikuttamistoimielimet

Kaupungissa on nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, elinkeinopoliittinen neuvottelukunta ja kulttuuriasiain neuvottelukunta, joiden asettamisesta, kokoonpanosta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus.

3 LUKU

Henkilöstöorganisaatio

14 §

Henkilöstöorganisaatio

Kaupungin henkilöstön toimialajako on seuraava:

- Konsernihallinto
- Sivistystoimi
- Tekninen toimi

Toimialat jakaantuvat vastuualueisiin ja nämä edelleen toimintayksiköihin. Toimialajohtaja päättää henkilöstön käytöstä toimialallaan.

Kaupunginjohtaja päättää henkilöstön työtehtävien jakautumisesta ja henkilöstön siirrosta toimialojen välillä.

15 §

Kaupunginjohtaja ja johtoryhmä

Kaupunginjohtaja vastaa kaupunginhallituksen eli konsernihallinnon toimialan toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen alaisuudessa sekä nimeää kaupungin johtoryhmän. Johtoryhmä toimii kaupunginjohtajan johdolla ja tukena hyväksymänsä työjärjestyksen mukaisesti.

Kaupunginjohtajan sijaisena kaupunginjohtajan ollessa poissa tai esteellinen toimii hallintojohtaja.

16 §

Toimialojen organisaatio ja tehtävät

Kaupunginhallitus ja lautakunnat määräävät alaisensa toimialan organisaatiosta ja tehtävistä siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

Kaupunginhallitus päättää toimialojen välisestä tehtävajaosta siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

17 §

Toimialojen johtajat

Konsernihallinnon toimialaa, johon kuuluu myös ympäristölautakunta, johtaa kaupunginjohtaja.

Toimialajohtajia ovat kasvatusjohtaja ja tekninen johtaja.

Sivistyslautakunnan toimialaa johtaa kasvatusjohtaja.

Teknisen lautakunnan ja Sastamalan Vesi liikelaitoksen johtokunnan muodostamaa teknistä toimialaa johtaa tekninen johtaja.

Toimialajohtaja vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan sekä kyseisen toimialan lautakunnan ja liikelaitoksen johtokunnan alaisuudessa.

Toimialajohtaja määrää itselleen sijaisen, joka hoitaa toimialajohtajan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen.

18 §

Vastuualueiden johtajat

Vastuualuejohtaja vastaa vastualueen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen, lautakunnan ja toimialajohtajan alaisuudessa.

Kaupunginjohtaja ja toimialajohtaja toimialansa osalta määrää vastuualuejohtajan sijaisen, joka hoitaa vastuualuejohtajan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen.

19 §

Toimintayksiköiden esimiehet

Toimintayksikön esimies vastaa toimintayksikön toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa toimialajohtajan ja vastuualuejohtajan alaisuudessa.

Vastuualuejohtaja määrää toimintayksikön esimiehen sijaisen, joka hoitaa toimintayksikön esimiehen tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen.

20 §

Liikelaitoksen johtaja

Liikelaitoksen johtaja johtaa ja kehittää kaupunginhallituksen, johtokunnan ja kaupunginjohtajan alaisena liikelaitoksen toimintaa, huolehtii liikelaitoksen hallinnosta sekä taloudenhoidon ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Liikelaitoksen johtaja määrää itselleen sijaisen, joka hoitaa liikelaitoksen johtajan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen.

4 LUKU

Konserniohjaus ja sopimusten hallinta

21 §

Konsernijohto

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konserni- ja elinvoimajaosto sekä kaupunginjohtaja.

22 §

Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako

Kaupunginhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle,
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
3. antaa valtuustolle tilinpäätöksessä ja osavuosikatsauksissa raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvioon tulevasta kehityksestä ja riskeistä,
4. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaistuloksen toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää tarvittaessa ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa, sekä
5. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

Konserni- ja elinvoimajaosto

1. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle,
2. antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa,
3. nimeää kaupungin ehdokkaat yhtiöiden (pois lukien ne asunto- ja kiinteistö-osakeyhtiöt, jotka eivät ole kaupungin tytäryhtiöitä) hallituksiin,
4. nimeää yhtiö- ja vuosikokousedustajat (pois lukien ne asunto- ja kiinteistö-osakeyhtiöt, jotka eivät ole kaupungin tytäryhtiöitä) ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet,
5. vastaa elinvoimaohjelman ja merkittävien elinkeinopoliittisten toimenpiteiden valmistelusta kaupunginhallitukselle ja valtuustolle,
6. päättää elinkeinopoliittisista toimenpiteistä (mukaan lukien kehittämishankkeet, kuntarahaosuudet yms. käytettävissä olevien määrärahojen rajoissa, ellei tässä säännössä muualla ole toisin määrätty) valtuuston hyväksymän elinvoimaohjelman sekä kaupunginhallituksen hyväksymien periaatteiden ja ohjeiden mukaisesti,

7. toteuttaa omistajaohjausta valtuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien periaatteiden ja ohjeiden mukaisesti,
8. vastaa kaupungin merkittävien omistajuuteen (esimerkiksi kiinteistöt, tilat ja omistusosuudet eri yhteisöissä) liittyvien asioiden valmistelusta kaupunginhallitukselle ja valtuustolle sekä näiden koordinoimisesta lautakunnille niiden päätösvaltaan kuuluvien asioiden osalta,
9. antaa kaupungin ennakkokannan kaupungin saamien kiinteistöjen ja määräalojen osto- ja myyntitarjouksista.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

23 §

Sopimusten hallinta

Kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

Lautakunta määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

5 LUKU

Toimielinten tehtävät, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden toimivallan jako

24 §

Valtuuston tehtävät ja toimivalta

Valtuusto tehtävänä on koko kaupungin toimialalla käyttää ylintä päätösvaltaa ja päättää kuntalaissa ja muissa laeissa valtuuston päätettäväksi säädettyjen asioiden lisäksi seuraavista asioista

1. kaupungin strategian ja kaupungin koko toimintaa koskevien suunnitelmien ja ohjelmien hyväksyminen,
2. kaupungin organisaation toimiala- ja vastuualuejako siltä osin kuin sitä ei ole tässä säännössä muualla määritelty,
3. kaupungin hallinnon ja palvelujen järjestämisen yleiset perusteet (esim. konsernirakenne ja palveluverkko),
4. yli 1.000.000 euron investointihankkeet, ellei niitä ole talousarviossa hyväksytty,

5. yli 1.000.000 euron talonrakennus- tai muiden investointihankkeiden hankesuunnitelmat.

25 §

Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Kaupunginhallitukselle kuuluvat sille säädetyt ja ne muut kunnan tehtävät, joita tällä säännöllä ei ole määrätty lautakunnalle, liikelaitoksen johtokunnalle tai viranhaltijalle.

Kaupunginhallituksen alainen konsernihallinto johtaa ja ohjaa koko kaupungin konserniorganisaatiota. Sen tehtäviin kuuluvat vaalit ja osallistuminen, päätöksenteko, yleishallintopalvelut, tarkastustoimi, konserniohjaus, prosessien kehittäminen, strategia ja kaupunkirakenne, sisäinen valvonta ja riskienhallinta, talousohjaus sekä konsernipalvelut (henkilöstö-, tietohallinto- ja juridiikkapalvelut), elinkeinojen (sisältää Leader-kuntarahoituksen) ja työllisyyden ja kotoutumisen edistämisen palvelut (sisältää työllistymissuunnitelmat ja sitä korvaavat suunnitelmat sekä kotoutumisen edistämisen koordinointi), hyvinvoinnin edistäminen, yhdyspintapalveluja koskeva koordinointi hyvinvointialueen kanssa sekä ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelu. Lisäksi konsernihallintoon kuuluu ympäristölautakunta tehtävineen, jotka on määritelty 29 pykälässä.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja vastaa kuntalaissa säädetyistä tehtävistä sekä päättää

1. lautakunnan, kaupunginjohtajan, toimialajohtajan, liikelaitoksen johtajan tai muun alaisensa viranhaltijan oikeuttamisesta ratkaisemaan hallituksen päätösvaltaan kuuluvan asian,
2. valtuuston puolesta annettavasta lausunnosta valtuuston päätöksestä tehdystä valituksesta, jos kaupunginhallitus katsoo, että valtuuston päätöstä ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla kumottava,
3. antaa muun kuin edellä mainitun lausunnon kaupungin puolesta, jollei lausunnon antaminen kuulu muun toimielimen tai viranhaltijan toimivaltaan,
4. muista kuin lautakuntien toimivaltaan kuuluvista maksuista,
5. yli 500.000 euron ja enintään 1.000.000 euron talonrakennus- ja muiden investointihankkeiden hankesuunnitelmista,
6. yli 20.000 euron arvoisten maa-alueiden ja niihin liittyvien laitteiden ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja lunastamisesta talousarviossa varattujen

- määrärahojen puitteissa ja noudattaen valtuuston mahdollisesti antamia ohjeita,
7. yli 20.000 euron arvoisten rakennettujen kiinteistöjen ja rakennusten ostamisesta ja myymisestä talousarviossa varattujen määrärahojen puitteissa ja noudattaen valtuuston mahdollisesti antamia ohjeita,
  8. maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetun rakentamiskehotuksen antamisesta maanomistajalle,
  9. muiden kuin vaikutuksiltaan merkittävien asemakaavojen ja asemakaavamuutosten hyväksymisestä,
  10. kaavan laatimisesta muista kuin kaavoitusohjelmaan sisältyvistä kaavoista,
  11. kaavoitukseen ja kaavojen toteuttamiseen liittyvien maankäyttö-/kaavoitusso-
pimusten hyväksymisestä,
  12. merkittävien saatavien ja antolainojen poistamisesta tileistä,
  13. vapautuksen tai lykkäyksen myöntämisestä kunnallisten verojen sekä kansan-
eläke- ja sairausvakuutusmaksun tai kunnallisen maksun ja sille määrätyn vii-
västyskoron suorittamisesta,
  14. helpotuksen tai vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksissa kaupungille
tulevan yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai saatavan suorittamisesta
sekä määrältään yli 20.000 euron velkajärjestelyn ja yrityssaneerauksen hy-
väksymisestä,
  15. luoton ottamisesta ja antamisesta valtuuston vahvistamien enimmäisehtojen
mukaisesti,
  16. panttikirjojen luovutuksesta vakuudeksi,
  17. vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen määrittämisestä,
  18. kaupungin omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta,
  19. joukkoliikenteestä lukuun ottamatta sivistyslautakunnalle kuuluvia kuljetuksia,
  20. valmiussuunnitelmista ja muista poikkeusolojen suunnitelmista,
  21. kaupungin ilmoituslehdistä,
  22. kaupungin jäsenyydestä yhteisöissä ja jäsenyyteen liittyvistä sopimuksista,
ellei muualla ole toisin määrätty,
  23. etuostolain mukaisista päätöksistä niissä kiinteistökaupoissa, joissa etuosto-
oikeuden käyttäminen on ilmeisen tarkoituksenmukaista,
  24. toimialallaan yli 60.000 euron hankinnoista sekä niistä yli 60.000 euron yh-
teishankinnoista, jotka koskevat useampaa kuin yhtä toimialaa käytettävissä

olevien määrärahojen rajoissa (pois lukien jäljempänä 30 pykälässä mainitut kuljetukset),

25. toimialaansa tai useampaa toimialaa koskevaan puitesopimukseen liittymisestä sekä tilausvaltuuksista puitesopimuksen piirissä,
26. toimialallaan investointien käyttösuunnitelmista ja niiden muutoksista käytävissä olevien määrärahojen rajoissa,
27. kaupungin verkkosivujen saavutettavuudesta.

26 §

Henkilöstöjaoston tehtävät ja toimivalta

Kaupunginhallituksen alaisen henkilöstöjaoston tehtävänä on hoitaa kaupungin ja sen liikelaitoksen henkilöstöpolitiikan, työsuojelutoiminnan, työterveyshuollon ja työhyvinvoinnin kehittämistä, henkilöstösuunnittelun koordinointia ja yhteistoimintamenettelyn toimivuutta sekä muita henkilöstöä koskevia erikseen määrättyjä asioista.

Henkilöstöjaosto päättää seuraavista asioista, mikäli niitä ei tässä säännössä anneta lautakunnan tai viranhaltijan ratkaistavaksi

1. lautakunnan, kaupunginjohtajan tai muun viranhaltijan oikeuttamisesta ratkaistamaan jaoston päätösvaltaan kuuluva asia,
2. paikallisen virka- ja työehtosopimuksen tekemisestä ja irtisanomisesta,
3. virka- ja työehtosopimusten yleisestä täytäntöönpanosta ja soveltamisesta sekä virka- ja työehtosopimuksissa kunnalle annetusta harkintavallasta,
4. tehtäväkohtaisten palkkojen määrittämisestä opettajia lukuun ottamatta, henkilökohtaisen palkanosan määrittämisen periaatteista sekä harkinnanvaraisten palkanosien määrittämisen periaatteista,
5. sopimusten ja suunnitelmien hyväksymisestä ja yleisten ohjeiden antamisesta toimialallaan.

27 §

Ympäristöterveydenhuollon jaoston tehtävät ja erityinen toimivalta

Ympäristöterveydenhuollon jaosto toimii ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksessa tarkoitettuna, kuntalain 51 pykälän mukaisena terveydensuojelu- ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä eläinlääkintähuoltolain mukaisena valvontaviranomaisena.

Ympäristöterveydenhuollon jaoston tehtäviä ovat eläinlääkintähuollon, ympäristönsuojelu-,

terveydensuojelu-, elintarvikevalvonta- ja leirintäaluevalvontaviranomaisen tehtävät sekä kunnalle kuuluvat kemikaalilain, tupakkalain sekä lääkelain mukaiset nikotiinivalmisteita koskevat valvontatehtävät, maa-aineslain lupa- ja valvontaviranomaisen tehtävät ja muut laissa säädetty toimialaa koskevat tehtävät.

Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluu ympäristönsuojelulain, maa-aineslain, jätelain ja vesilain mukaiset lupa- ja valvontatehtävät. Lisäksi tehtäviin kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain 161 a pykälän 2 momentissa tarkoitettua ojitusta, suoja- ja pumpuasemaa koskevan asian käsittely, mikäli asia ratkaistaan siten kuin vesilain 5 luvussa säädetään.

Eläinlääkintähuoltolain mukaan kunta järjestää alueellaan peruseläinlääkäripalvelut ja kiireellisen eläinlääkärinavun sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoidon.

Ympäristöterveydenhuollon jaoston tehtävänä on toimialallaan

1. vastata viranomais- ja muusta toiminnasta, ellei muualla ole toisin määrätty,
2. vastata kokonaisvaltaisesti tuotettavista ympäristöterveydenhuollon palveluista ja niiden kehittämisestä valtuuston hyväksymien tavoitteiden ja resurssien mukaan,
3. päättää niistä asioista, jotka lain tai asetuksen tai erityisen säännön mukaan kuuluvat jaostolle,
4. huolehtia toimintansa osalta kaupungin asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista sekä seurata toiminnan asiakaslähtöisyyttä,
5. hyväksyä toimialansa valvontasuunnitelmat sekä kehittämis- ja toimenpideohjelmat,
6. käyttää kaupungin ja jaoston puhevaltaa jaoston päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa,
7. antaa kaupungin puolesta toimialaansa liittyvät toimielimeltä pyydyt lausunnot,
8. vastata sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä huolehtia ja vastata tarvittavasta valmiussuunnittelusta ja jatkuvasta valmiustoimintakyvystä toimialallaan,

9. oikeuttaa viranhaltijan puolestaan ratkaisemaan jaoston päätösvaltaan kuuluvan asian,
10. hyväksyä, valvoa, muuttaa ja vapauttaa kaupungille tulevia vakuuksia,
11. määrätä maksut ja taksat.

28 §

Lautakuntien ja liikelaitoksen johtokunnan yleinen toimivalta

Lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta ja johtokunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Lautakuntien ja liikelaitoksen johtokunnan tehtävänä on toimialallaan

1. vastata viranomais- ja muusta toiminnasta, ellei muualla ole toisin määrätty,
2. vastata kokonaisvaltaisesti tuotettavista kunnallisista palveluista ja niiden kehittamisestä valtuuston hyväksymien tavoitteiden ja resurssien mukaan,
3. huolehtia resurssien jaosta ja toimintojen yhteensovittamisesta mukaan lukien palveluja tuottavat kuntayhtymät ja osakeyhtiöt siten, että yhteistyö on riittävää,
4. päättää niistä asioista, jotka lain tai asetuksen tai erityisen säännön mukaan kuuluvat lautakunnalle tai johtokunnalle,
5. huolehtia toimintansa osalta kaupungin asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista sekä seurata toiminnan asiakaslähtöisyyttä,
6. hyväksyä toimialansa kehittämis- ja toimenpideohjelmat,
7. käyttää kaupungin ja lautakunnan tai johtokunnan puhevaltaa lautakunnan tai johtokunnan päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa,
8. antaa kaupungin puolesta toimialaansa liittyvät toimielimeltä pyydytetyt lausunnot,
9. vastata sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä huolehtia ja vastata tarvittavasta valmiussuunnittelusta ja jatkuvasta valmiustoimintakyvystä toimialallaan,
10. huolehtia asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa päätöksiin liittyvien terveys-, yritys-, ympäristö- ym. vaikutusten arvioinnista,

11. oikeuttaa viranhaltijan puolestaan ratkaisemaan lautakunnan tai johtokunnan päätösvaltaan kuuluvan asian,
12. hyväksyä, valvoa, muuttaa ja vapauttaa kaupungille tulevia vakuuksia,
13. myöntää vahingonkorvaus tapauksissa, joissa kaupunki on katsottava korvausvelvolliseksi, jollei vaadittu korvaus ylitä kaupunginhallituksen mahdollisesti vahvistamaa enimmäismäärää,
14. asettaa toimikunta tilapäiseen tehtävään, enintään lautakunnan toimikaudeksi,
15. määrätä maksut ja taksat,
16. myöntää toiminta- ja kohdeavustuksia,
17. hakea, tilittää ja valvoa valtionosuuksia ja -avustuksia,
18. päättää hankinnoista käytettävissä olevien määrärahojen rajoissa, ellei päätösvaltaa ole muualla tässä säännössä määritelty,
19. päättää toimialaansa koskevaan puitesopimukseen liittymisestä sekä tilausvaltuuksista puitesopimuksen piirissä,
20. päättää investointien käyttösuunnitelmista ja niiden muutoksista käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

29 §

Ympäristölautakunnan tehtävät ja erityinen toimivalta

Ympäristölautakunnan tehtävänä on vastata yhdyskuntasuunnittelusta, kartoitus- ja mitaustoimesta, kiinteistönmuodostuksesta, paikkatiedosta ja rakennusvalvontaviranomaiselle säädetyistä ja tällä säännöllä määrätyistä muista lupa- ja valvonta-asioista.

Ympäristölautakunta päättää

1. kaavoituskatsauksen antamisesta,
2. maankäyttösuunnitelman kaavoitukseen liittyvän osallistumis- ja arviointisuunnitelman hyväksymisestä,
3. vaikutuksiltaan vähäisten asemakaavojen ja asemakaavanmuutosten hyväksymisestä,
4. maankäyttö- ja rakennuslain 60 §:n mukaisesti asemakaavan ajanmukaisuudesta,
5. suunnittelutarveratkaisuista,

6. rakennusluvista koskien laajoja, kaupunkikuvallisesti merkittäviä tai ympäristöstä poikkeavia hankkeita,
7. poikkeamisista rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista,
8. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten rakennuskiellon ja toimenpiderajoitusten määrittämisestä ja pidentämisestä, kun asema- tai yleiskaavan laatiminen tai muuttaminen on pantu vireille,
9. rantayleiskaavan laatimiskustannusten perimisestä ja maanomistajan maksettavaksi määrättävästä katualueen korvauksesta sekä kehittämiskorvauksesta,
10. kaupungin omistamien rakennuspaikkojen toteuttamisjärjestyksestä, luovutusehdoista ja hinnoittelusta,
11. muiden kuin viljelysmaiden yli viiden vuoden vuokrasopimuksista.

30 §

Sivistyslautakunnan tehtävät ja erityinen toimivalta

Sivistyslautakunta tehtävänä on vastata varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta, kirjasto- ja tietopalveluista, kulttuuripalveluista (sisältää museotoimen), **musiikkiopiston musiikkiopistosta, liikuntapalveluista, nuorisotyöstä liikunta- ja nuorisopalveluista**, vapaasta sivistystyöstä (kansalaisopisto), kuntalaisten kulttuuri- ja vapaa-aikatoiminnan sekä kylätoiminnan edistämisestä ja tukemisesta sekä taiteen perusopetuksesta ja avoimesta yliopisto-opetuksesta. Lautakunta toimii sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 pykälän mukaisena terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen **sekä ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä annetun lain 5 pykälän mukaisena** vastuutahona.

Sivistyslautakunta päättää

1. kasvatuksen ja opetuksen kunta-/oppilaitostasoisten kasvatus-/opetussuunnitelmien sekä taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän opetussuunnitelmien hyväksymisestä,
2. varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan yleisestä osasta,
3. opetuksessa ja koulutuksessa noudatettavasta kuntakohtaisesta yleisestä tuntijaosta,
4. aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmasta,
5. opetusta antavien oppilaitosten työ- ja loma-ajoista,

6. esi- tai perusopetuksen oppilaan erityisen tuen päätöksen tekemisestä (erityisen tuen aloittaminen, jatkaminen tai lopettaminen) tilanteissa, joissa päätös tehdään huoltajan tahdon vastaisesti,
7. oppilaan/opiskelijan erottamisesta määräajaksi tai kokonaan ja opinto-oikeuden peruuttamisesta,
8. oppilaskuljetusten järjestämisestä,
9. taiteen perusopetuksen järjestämisestä,
10. palkitsemisista (vuosittaiset urheilijapalkinnot tai muut vastaavat) toimialallaan,
11. kotoutumisen edistämiseen liittyvistä sivistystoimen palveluista,
12. muista lainsäädännössä toimialalle ja koulutuksen järjestäjälle säädetyistä tehtävistä.

31 §

Teknisen lautakunnan tehtävät ja erityinen toimivalta

Tekninen lautakunnan tehtävänä on vastata kaupungin yhdyskuntatekniikasta, tila- ja rakennuttamispalveluista, maaseutuelinkeinoista, lomituspalveluista, yksityisteiden avustuksista, kaupungin metsien hoidosta ja kaupungin omistamien peltöjen vuokrauksesta. Lautakunta toimii yhteistoiminta-aluekuntien maaseutuelinkeinoviranomaisen lisäksi myös kaupungin asuntoviranomaisena.

Tekninen lautakunta päättää

1. ulkopuolisille luovutettavien palvelusten ja tietojen hinnoittelu- ja luovutusperusteista,
2. katusuunnitelmien ja niihin sisältyvien liikennejärjestelyjen ja liikenteenohjauslaitteiden sekä muiden yleisten alueiden suunnitelmien hyväksymisestä,
3. ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista asioista,
4. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia hulevesiä koskevista asioista,
5. enintään 500.000 euron talonrakennushankkeiden ja muiden investointihankkeiden hankesuunnitelmista,
6. — rakennettujen kiinteistöjen ja rakennusten vuokrauksesta,

7. valtion varoista kunnalle osoitettujen tai kunnan omaan talousarvioon sisältyvien määrärahojen puitteissa rakennusten korjaustoiminnan tukemiseen tarkoitettujen avustusten myöntämisestä ja valtion varoista rahoitettavia rakennushankkeita koskevista lausunnoista,
8. viljelysmaiden yli viiden vuoden vuokrasopimuksista,
9. metsäsuunnitelman hyväksymisestä kaupungin talous- ja muille metsille,
10. maatalousyrittäjien lomituspalvelujen järjestämistä koskevista sopimuksista,
11. yksityisteiden kunnossapidosta, perusparantamisesta, avustuksista ja kaupungin hoitoon ottamisesta.
12. kaupungin ehdokkaista niiden asunto- ja kiinteistöosaakeyhtiöiden hallituksiin, jotka eivät ole kaupungin tytäryhtiöitä,
13. luonnonsuojelulaissa tarkoitettujen luonnonmuistomerkkien rauhoittamisesta ja rauhoittamisen lakkauttamisesta.

32 §

Sastamalan Vesi liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja erityinen toimivalta

Sastamalan Vesi liikelaitoksen johtokunnan tehtävänä on vastata kaupungin vesihuollosta.

Kuntalain 67 pykälässä liikelaitoksen johtokunnalle säädettyjen tehtävien lisäksi johtokunta päättää

1. liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa sekä tavoitteiden saavuttamisen seurannasta ja raportoinnista niiden saavuttamisessa,
2. liikelaitoksen talousarviosta ja -suunnitelmasta,
3. liikelaitoksen alle 500.000 euron investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista, ellei valtuuston hyväksymän talousarvion sitovuussäännöksissä muuta määrätä,
4. esityksestä koskien liikelaitoksen tuloksen käyttöä,
5. liikelaitoksen lainanotosta valtuuston talousarviossa määrittelemällä tavalla ja rajoissa,
6. liikelaitoksen pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta sekä tilinkäyttövaltuuksien myöntämisestä.

33 §

Kaupunginjohtajan tehtävät ja toimivalta

Kaupunginjohtaja päättää

1. kaupungin edustustilaisuuksien järjestämisestä,
2. yleisistä ohjeista koskien kaupungin merkkipäivälahjoja ja huomionosoituksia yhteistyökumppaneille,
3. sellaisten kaupunginhallitukselta pyydettyjen tietojen, selvitysten ja lausuntojen antamisesta, joilla ei ole yleisempää merkitystä, sekä ARA-lausunnoista,
4. tilinkäyttövaltuuksien myöntämisestä liikelaitosta lukuun ottamatta,
5. kaupungin vaakunan käyttöoikeudesta,
6. alle 20.000 euron velkajärjestelyn ja yrityssaneerauksen hyväksymisestä,
7. elinkeinopoliittisiin kehittämishankkeisiin osallistumisesta niiden hankkeiden osalta, joissa kuntarahaosuus on enintään 20.000 euroa.

34 §

Toimialojen ja liikelaitoksen johtajien tehtävät ja toimivalta

Kaupunginjohtaja konsernihallinnon toimialalla, toimialajohtaja ja liikelaitoksen johtaja toimialallaan päättää

1. oikeuttaa viranhaltija puolestaan ratkaisemaan päätösvaltaansa kuuluvan asian,
2. hankinnoista käytettävissä olevien määrärahojen rajoissa 60.000 euroon saakka, ellei toimitilin ole päättänyt muuta rajaa, sekä tavaroiden vastaanottamisesta ja tositteiden hyväksyjistä,
3. hyväksyä ja irtisanoa toimialaansa koskevat sopimukset ja niihin liittyvien optioiden käytöstä, ellei sopimusta sen laajuuden tai merkittävyyden takia ole saatettava toimielimen päätettäväksi,
4. irtaimen omaisuuden myynnistä ja poistoista,
5. toimialan hallinnassa olevien tilojen ja alueiden tilapäisestä käyttöön luovuttamisesta,
6. toimialaansa kuuluvien asioiden tiedottamisesta ja asioiden tiedottajista,
7. toimialansa tutkimuslupien myöntämisestä,
8. viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (julkisuuslaissa) tarkoitetun toimialaansa kuuluvan asiakirjan antamisesta,

9. poistaa tileistä myynti- ja maksusaatavia,
10. myöntää helpotus tai vapautus yksittäistapauksissa kaupungille tulevan yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai saatavan suorittamisesta.

Henkilöstöasioita koskeva toimivalta on määritelty 6 luvussa.

35 §

Muiden viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta

Talousjohtaja päättää

1. talousarviolainojen nostoajoista ja tilapäisluottojen otosta sekä näiden vähäisistä muutoksista,
2. pankkitilien avaamisesta, tiliehtojen muuttamisesta ja tilien lopettamisesta,
3. kaupungin rahavarojen nostamisesta ja perimisessä tarvittavista asiakirjoista tilinkäyttövaltuuksien myöntämistä lukuun ottamatta,
4. kaupungin rahavarojen sijoittamisesta ja korkosuojausten tekemisestä kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti,
5. kaupungin ja liikelaitosten käteiskassojen perustamisesta ja lakkauttamisesta ja pohjakassan suuruudesta.

Työllisyyspalvelupäällikkö toimii työllisyyspalveluyksikön, monialaisen työllistämistä edistävän palvelun ja työllisyyden edistämisen kuntakokeilun vastuuhenkilönä ja päättää

1. työllisyyden edistämisen kuntakokeilun järjestämisestä,
2. työllisyyspalveluyksikön palveluohjaajien, työllisyyskoordinaattorin ja kuntakokeiluun TE-hallinnosta siirtyvien asiantuntijoiden tehtäväjaosta.

Työllisyyspalvelujen palveluohjaaja tai työllisyyskoordinaattori päättää

1. työllisyyden edistämisen kuntakokeilun asiakaspalveluista työllisyyspalvelupäällikön tekemän tehtäväjaon mukaisesti.

Kaupungingeodeetti päättää

1. haja-asutusalueen tiennimien määräämisestä,
2. osoitenumeroinnin vahvistamisesta,
3. karttojen käyttöoikeuksista, paikkatietojen luovuttamisesta ja korvausten määräämisestä,

4. kaupungin tai sen omistaman kiinteistön oikeutena tai rasituksena olevan rasitteen perustamisesta, siirtämisestä ja poistamisesta,
5. naapurin suostumuksen antamisesta kaupungin kiinteistöjen puolesta,
6. kaupungin edustajana toimimisesta maanmittaus- ja lunastustoimituksissa tai edustajan määräämisestä niihin sekä kaupungin tarvitsemien maanmittaus-, lunastus-, katselmus-, haltuunotto-, ja selvitystoimitusten hakemisesta,
7. tonttijaon hyväksymisestä tai muuttamisesta sekä rakennuksen paikan ja sen korkeusaseman merkitsemisestä ja sijaintikatselmuksen pitämisestä,
8. kaupungin omistamien rakennuspaikkojen rakentamisesta, varaamisesta, varaamisajan pidentämisestä, myynnistä ja vuokraamisesta noudattaen ympäristölautakunnan hyväksymiä luovutusehtoja ja hinnoitteluja,
9. enintään 20.000 euron arvoisten maa-alueiden, rakennettujen kiinteistöjen, rakennusten ja niihin liittyvien laitteiden ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja lunastamisesta,
10. muuhun kuin viljelyskäyttöön tulevien maiden enintään viiden vuoden vuokrasopimuksia,
11. katualueen haltuun ottamisesta, mahdollisen korvauksen määräämisestä ja tarvittaessa lunastustoimituksen hakemisesta.

Johtava rakennustarkastaja

1. vastaa yleisesti rakennusvalvonnan lakisääteisestä toiminnasta,
2. valmistelee rakennusvalvonnan lakisääteisiin tehtäviin kuuluvat rakennusvalvontaviranomaiselle,
3. vastaa viranomaistehtävistä perittävien maksujen soveltamiskäytännön yhtenäisyydestä,
4. vastaa rakennusvalvonnan yhtenäisistä tulkinnoista ja menettelytavoista,
5. vahvistaa rakennusvalvonnan henkilöstön tehtäväjaon.

Johtava rakennustarkastaja tai rakennustarkastaja päättää

1. rakennusluvan myöntämisestä lukuun ottamatta laajoja, kaupunkikuvallisesti merkittäviä tai ympäristöstä poikkeavia hankkeita,
2. maisematyöluvan myöntämisestä,
3. toimenpidelupien myöntämisestä,
4. rakennuksen purkamisluvan myöntämisestä,
5. toimenpide- ja purkamisilmoitusten hyväksymisestä,

6. vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan hyväksymisestä,
7. luvan tai viranomaishyväksynnän voimassaolon jatkamisesta työn aloittamiseksi tai loppuunsaattamiseksi,
8. rakennustyön tai muun toimenpiteen keskeyttämisestä sekä keskeneräisen työn loppuun asti saamisesta tai muihin toimenpiteisiin kehottamisesta,
9. aloittamisoikeudesta ennen luvan lainvoimaisuutta ja asetettavan vakuuden hyväksymistä,
10. lupa- ja valvontamaksun sekä muiden rakennusvalvonnan palvelumaksujen määräämisestä yksittäistapauksessa,
11. rakennuttajavalvonnan hyväksymisestä, asiantuntijatarkastuksen sallimisesta ja ulkopuolisen tarkastuksen vaatimisesta,
12. vähäisestä poikkeuksesta myöntämiensä lupien yhteydessä sekä yksityistielain 5 pykälän tarkoittamasta poikkeuksesta,
13. helpotuksen myöntämisestä väestösuojan rakentamisvelvollisuudesta,
14. postilain mukaisesta postilaatikon sijoittamisesta,
15. rakennustuotteiden markkina- ja valvonnasta kaupungissa,
16. vaikutuksiltaan vähäisistä puunkaatoiluvista, jotka eivät edellytä maisematyölupaa.

Kasvatusjohtaja päättää

1. päivähoitoon, esiopetukseen ja perusopetukseen ottamisesta, oppilaiden opetuksen järjestämipaikan osoittamisesta ja sen vaihtamisesta sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämipaikan osoittamisesta,
2. erityisen tuen päätöksen tekemisestä oppilaalle sekä henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman laatimisesta,
3. pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin ottamisesta ja pidennetyn oppivelvollisuuden päättämisestä,
4. oppivelvollisuuden suorittamisen aloittamisesta vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
5. oppilaan ottamisesta joustavaan perusopetukseen,
6. oppilaaksi ottamisesta lisäopetukseen,
7. oppilaan vapauttamisesta oppiaineen oppimäärän opiskelusta,
8. koulu- ja päivähoitotapaturman hoidosta ja terveydenhuollosta sekä tapaturman korvaamisesta,
9. opetuksen julkisuuden rajoittamisesta,

10. koulumatkaedusta lautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaan,
11. oppilaan/opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä, oppivelvollisuuden, valitun aineen tai oppimäärän edistymisen valvonnasta sekä poissaololuvista,
12. muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta ja opintojen suorittamisesta opetukseen osallistumatta,
13. oppilaille/opiskelijoille annettavista todistuksista,
14. oppilaalle/opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
15. valitun oppiaineen tai oppimäärän vaihtamisesta sekä oppivelvollisuuden ja opiskelun edistymisen valvonnasta,
16. lukion opiskelijaksi ottamisesta ja eronneeksi toteamisesta,
17. perusopetusasetuksen 9.2 pykälässä ja lukioasetuksen 3.3 pykälässä tarkoitusta ilmoittamisesta,
18. koulujen työsuunnitelmien hyväksymisestä,
19. kirjastojen ja muiden kulttuuri- ja liikuntapalvelujen aukioloajoista ja käyttösäännöistä,
20. toimialan vapaaoppilaspaikkojen myöntämisestä,
21. musiikkiopiston opiskelijoiden ottamisesta lainsäädännön, opetussuunnitelman ja talousarvion perusteiden mukaisesti sekä opiskelupaikan peruuttamisesta opiskelijaa, hänen huoltajaansa ja opettajia kuultuaan, mikäli oppilas ei osallistu hänelle tarkoitettuun opetukseen tai hänen opintomenestyksensä ei ole riittävä,
22. musiikkiopiston tutkintolautakunnan asettamisesta,
23. yksittäiseen henkilöön kohdistuvasta yleisen kirjaston käyttökiellosta,
24. varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvosta,
25. vuosittain aamu- ja iltapäivätoiminnan periaatteista seuraavalle lukuvuodelle.

Tekninen johtaja päättää

1. suunnittelu-, urakka-, hankinta- ja vuokrasopimuksista lautakunnan vahvistamien yleisten perusteiden mukaisesti,
2. rakennushankkeiden pääpiirustusten hyväksymisestä,
3. rakennusten sekä muiden rakenteiden ja laitteiden piirustuksista,
4. omana työnä tehtävistä rakennuskohteista teknisen lautakunnan vahvistamien yleisten perusteiden mukaisesti,
5. toimialansa alle 500.000 euron investointihankinnoista,

6. johtojen yms. laitteiden sijoittamisesta teknisen lautakunnan hallintaan kuuluville alueille, huonetilojen luovuttamisesta tilapäiseen käyttöön ja ilmoitusten ja tiedonantojen tilapäisestä sijoittamisesta,
7. ulkopuolisille tehtävistä töistä, palveluksista ja tuotteista sekä niiden hinnoittelusta teknisen lautakunnan vahvistamien yleisten perusteiden mukaisesti,
8. muiden kuin katusuunnitelmien yhteydessä hyväksyttävistä pysyvistä tai tilapäisistä liikennejärjestelyistä ja liikenteen ohjauslaitteista,
9. katujen kunnossa- ja puhtaanapitoa haittaavien ajoneuvojen siirtämisestä,
10. suostumuksen antamisesta liikenteen ohjauslaitteiden asettamisesta yksityis-teille,
11. viljelysmaiden, tilatukioikeuksien ja muiden käyttöoikeuksien vuokrauksesta ja enintään viiden vuoden viljelysmaiden vuokrasopimuksista,
12. kaupungin metsäalueiden metsästysvuokrasopimuksista,
13. rakennettujen kiinteistöjen ja rakennusten vuokrauksesta,
14. maa- ja metsätaloustuotteiden myymisestä lautakunnan vahvistamien yleisten perusteiden mukaan,
15. kaupungin ja Maaseutuviraston Ruokaviraston välisestä maksajavirastosopimuksesta,
16. vuosittaisista taimikon- ja metsänhoitotoimenpiteistä.

Maaseutupäällikkö toimii maaseutuhallintoyksikön vastuuhenkilönä ja johtaa yhteisen johdon alaisuudessa maataloushallinnon tehtäviä hoitavaa yksikköä sekä toimii Sastamalan kaupungin maaseutuelinkeinoviranomaisena. Maaseutupäällikkö päättää

1. maksajavirastosopimuksen täytäntöönpanosta,
2. maataloustuen jakamisesta ja mahdollisista takaisinperintäjärjestelyistä,
3. maaseutuelinkeinoihin liittyvistä lainoitus-, avustus-, eläke-, lupa-, kiintiö-, velvoite-, hukkakaura- yms. päätöksistä sekä lausunnoista,
4. erilaisten toimialaan liittyvien vahinkojen arvioinnista tarvittaessa lautakunnan edustajien kanssa,
5. maaseutuhallinnon atk-sovellusten käyttöoikeuksien myöntämisestä.

Maaseutuasiames päättää

1. maataloustuen jakamisesta ja mahdollisista takaisinperintäjärjestelyistä,
2. maaseutuelinkeinoihin liittyvistä lainoitus-, avustus-, eläke-, lupa-, kiintiö-, velvoite-, hukkakaura- yms. päätöksistä sekä lausunnoista,

3. erilaisten toimialaan liittyvien vahinkojen arvioinnista tarvittaessa lautakunnan edustajien kanssa.

Lomituspäällikkö toimii maatalouslomituksen paikallisyksikön vastuuhenkilönä ja johtaa yhteisen johdon alaisuudessa paikallisyksikön tehtäviä kuntastrategian sekä toimeksiantajan Maatalousyrittäjien Eläkelaitoksen (Melan) ja kaupungin välisen toimeksiantosopimuksen mukaisesti. Lomituspäällikkö

1. vastaa paikallisyksikön talousarvion laadinnasta, talousarvion toteutumisen seurannasta ja tilinpäätöksen laadinnasta sekä valtionkorvausselvityksen tekemisestä toimeksiantajalle,
2. päättää paikallisyksikön muun hallintohenkilöstön ja maatalouslomittajien palvelussuhteeseen ottamisesta, palkan määrittämisestä henkilöstöjaoston hyväksymien yleisten perusteiden mukaisesti, palvelussuhteen päättämisestä ja lomauttamisesta,
3. päättää ostopalvelusopimuksista ja maksettavasta ostopalvelukorvauksesta valtionkorvaukseen oikeutettavan perusteen mukaisesti,
4. päättää maatalousyrittäjien oikeudesta lomituspalveluihin,
5. maatalouslomittajien aiheuttamien vahingonkorvausvaatimusten käsittelystä.

Sastamalan Vesi liikelaitoksen johtaja päättää

1. kaupungin vesi- ja viemäriverkostoon liittymistä koskevista hakemuksista sekä yksityisen viemärilaitoksen rakentamista ja muuttamista koskevista suunnitelmista,
2. vesi- ja jätevesimaksun sekä liittymismaksun määrittämisestä ja maksuunpanosta liikelaitoksen johtokunnan hyväksymän taksan mukaisesti,
3. ulkopuolisille suoritettavien töiden ja palvelusten tekemisestä sekä hinnoittelusta,
4. liikelaitoksen omana työnä tehtävistä rakennuskohteista.

Jokaisella tässä säännössä mainitulla viranhaltijalla tai sillä viranhaltijalla, jolle toimivaltaa on erillisellä delegointipäätöksellä siirretty, on oikeus erityisestä syystä saattaa asia, joka hänellä on oikeus ratkaista, oman toimialansa toimituksen ratkaistavaksi.

36 §

Toimivallan edelleen siirtäminen

Toimielin ja viranhaltija voi siirtää sille tässä säännössä määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

Toimivallan siirtämistä koskevat päätökset tulee viipymättä toimittaa kaupungin kirjaimoon ja antaa valtuustolle tiedoksi vuosittain.

37 §

Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta

Valtuuston asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee valtuuston pöytäkirjanpitäjä.

Toimielin voi päättämässään laajuudessa siirtää asiakirjan antamista koskevaa viranomaisen ratkaisultaansa alaiselleen viranhaltijalle.

38 §

Asian ottaminen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kaupunginhallituksen, kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan lisäksi kaupunginhallituksen esittelijä.

39 §

Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi

Asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan esittelijä.

40 §

Asian ottaminen liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi

Asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta johtokunnan käsiteltäväksi voi päättää johtokunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi johtokunnan esittelijä.

Mikäli asia on päätetty ottaa sekä liikelaitoksen johtokunnan, että kaupunginhallituksen käsiteltäväksi, asia käsitellään kaupunginhallituksessa.

41 §

Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen ja kaupunginhallituksen jaoston on ilmoitettava kaupunginhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kaupunginhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Lautakunnan alaisen viranomaisen sekä lautakunnan jaoston on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Ilmoitus on tehtävä neljän (4) päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Ilmoitus tehdään sähköisesti kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaisen toimielimen esittelijälle.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen (tai lautakunnan) käsiteltäväksi.

6 LUKU

Toimivalta häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

42 §

Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa valmiuslaissa määritellyissä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa sekä välttämättömän syyn vuoksi silloin, kun päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuden tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin.

Kaupunginjohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi.

Toimialajohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei kaupunginjohtaja päätä asiasta.

Kaupunginhallitukselle tulee raportoida tähän pykälään perustuvalla toimivallalla tehdyistä päätöksistä.

43 §

Päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi kaupunginhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa

Kaupunginhallitus voi vahvistaa kaupunginjohtajan ja toimialajohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräajaksi poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteessa 42 pykälässä mainitun välttämättömän syyn vuoksi. Kaupunginhallitus voi - vahvistamisen sijaan - sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.

44 §

Toimielimen koolle kutsuminen normaalista poikkeavasti

Toimielin voidaan kutsua koolle heti, jos 42 pykälän mukainen välttämätön syy sitä edellyttää. Valtuuston kokouskutsu on kuitenkin annettava viimeistään neljä päivää ennen kokousta.

Jos valmiuslain 108 pykälä on otettu käyttöön poikkeusoloissa, valtuuston kokous voidaan kutsua koolle heti. Valmiuslain 108 pykälän 2 momentin mukaan, jos valtuustoa ei saada koolle päätösvaltaisena ja painavat syyt edellyttävät välitöntä päätöksentekoa, kunnanhallituksella on oikeus päättää niistä asioista, jotka koskevat kunnan hallinnon järjestämistä, johto- ja hallintosääntöä, toimivallan siirtämistä, talousarviota ja veroja sekä muista valtuuston päätettäväksi säädetyistä asioista. Kunnanhallituksen päätös on voimassa, kunnes valtuusto on päättänyt asiasta.

Muutoin noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä.

45 §

Poikkeusolojen ja häiriötilanteiden johtoryhmä

Poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa kaupungin toimintaa johtaa kaupunginjohtaja sekä hänen nimeämänsä ja johtamansa poikkeusolojen ja häiriötilanteiden johtoryhmä (lyhyemmin poikkeusolojen johtoryhmä). Poikkeusoloissa ja häiriötilanteessa kaupunginjohtaja ja poikkeusolojen johtoryhmä vastaavat tilanteen edellyttämistä toimenpiteistä ja ohjaavat voimavaroja eri toimialueille häiriötilanteen ja poikkeusolojen vaatimusten mukaisesti. Poikkeusolojen johtoryhmä voi pitää myös sähköisiä kokouksia.

7 LUKU

Toimivalta henkilöstöasioissa

46 §

Kaupunginhallituksen yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty tässä säännössä, toimivalta on kaupunginhallituksella.

Tämän luvun virkasuhteita koskevia säädöksiä sovelletaan soveltuvin osin myös työsopimussuhteisiin.

47 §

Viran ja toimen perustaminen ja lakkauttaminen, virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi sekä täyttöluvan myöntäminen

Kaupunginhallitus päättää henkilöstöjaoston valmistelusta vakinaisten virkojen ja toimien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi. Henkilöstöjaosto päättää vakinaisesti täytettävien virkojen ja toimien täyttöluvista sekä toimien muuttamisesta toiseksi toimeksi.

Henkilöstöjaosto päättää määräaikaisten virkojen ja toimien, joiden taustalla ei ole vakinaista vakanssia, perustamisesta ja täyttöluvista.

Kaupunginjohtaja ja toimialajohtaja toimialansa osalta päättää vakinaisten virkojen ja toimien määräaikaisista täyttöluvista.

48 §

Virka- ja toiminimikkeen muuttaminen

Kaupunginhallitus päättää valtuuston valitsemien viranhaltijoiden ja henkilöstöjaosto kaupunginhallituksen valitsemien viranhaltijoiden virkanimikkeen muuttamisesta. Muilta osin tehtävänimikkeen muuttamisesta päättää henkilöstöjohtaja.

49 §

Kelpoisuusvaatimukset

Kaupunginjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää valtuusto.

Kaupunginhallitus päättää virkojen kelpoisuusvaatimuksista virkaa perustettaessa. Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää viran kelpoisuusvaatimuksista, jos niistä ei ole päätetty virkaa perustettaessa.

Henkilöstöltä vaadittavasta kelpoisuudesta pidetään erillistä luetteloa.

50 §

Haettavaksi julistaminen

Vakinaisesti täytettävän viran julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen edellyttäen, että täyttölupa on myönnetty. Kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen on valtuusto, viran julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus.

Vakinaisen työsuhteen haettavaksi julistamisen osalta noudatetaan soveltuvin osin samaa käytäntöä kuin virkojen osalta. Työsuhde voidaan täyttää myös ilman hakumenettelyä.

51 §

Palvelussuhteeseen ottaminen sekä palkasta ja koeajasta määrääminen

Valtuusto päättää kaupunginjohtajan valinnasta.

Kaupunginhallitus päättää hallintojohtajan, kasvatusjohtajan ja teknisen johtajan valinnasta. Tekninen johtaja toimii Sastamalan Vesi liikelaitoksen johtajana.

Kaupunginhallitus tai lautakunta päättää alaistensa vastuualueiden johtajien valinnasta. Kaupunginjohtaja ja toimialajohtajat päättävät alaisensa muun henkilöstön valinnasta vastuualueen johtajan esittelystä.

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan palkasta.

Henkilöstöjaosto päättää kaupungin johtoryhmän varsinaisten jäsenten (pl. kaupunginjohtaja) sekä vastuualuejohtajien palkasta.

Toimialajohtajat vahvistavat vakinaisesti täytettävän viran ja työsuhteen tehtäväkohtaisen palkan henkilöstöjaoston hyväksymän työn vaativuuden arvioinnin perusteella, ellei palkka määräydy suoraan virka- ja työehtosopimuksen perusteella, sekä päättävät työvoiman saatavuuden tai säilytettävyyden vuoksi maksettavasta rekrytointilisästä tai erillislisästä henkilöstöjaoston ohjeistuksen perusteella.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain ja työsopimuslain mukaista enimmäiskoeaikaa käytetään kaikissa vakinaisesti täytettävissä ja määräaikaisissa virka- ja työsopimussuhteissa.

Sen lisäksi, mitä kunnallisista viranhaltijoista annetussa laissa on säädetty, henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen,

1. jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö, **tai**
2. jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden asianomaiset kelpoisuusehdot täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan, **tai**
3. johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhteitaan koskevien uudelleenjärjestelyjen vuoksi.

Henkilöstö otetaan Sastamalan kaupungin virkoihin tai toimiin.

52 §

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Valtuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen ehdollisen valinnan kaupunginjohtaja ja lautakunnan ehdollisen valinnan kyseisen toimialan toimialajohtaja.

Valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen.

53 §

Virka- ja työvapaat

Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja ja toimialajohtaja ratkaisevat alaisiaan koskevat seuraavat henkilöstöasiat

1. myöntävät vuosilomat,
2. myöntävät sellaisen virkavapauden ja työloman, jonka saamiseen viranhaltijalla ja työntekijällä on lainsäädännön tai virka- ja työehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus,
3. myöntävät harkinnanvaraisen palkattoman virkavapauden ja työloman enintään yhdeksi vuodeksi kerrallaan henkilöstöjaoston hyväksymien periaatteiden mukaan,
4. päättävät alaisensa henkilöstön osallistumisesta koulutukseen.

Kaupunginhallitus päättää harkinnanvaraisen palkattoman virkavapauden myöntämisestä kaupunginjohtajalle enintään yhdeksi (1) vuodeksi kerrallaan.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja ratkaisee kaupunginjohtajaa koskevat seuraavat henkilöstöasiat

1. myöntää vuosiloman,
2. myöntää sellaisen virkavapauden, jonka saamiseen viranhaltijalla on lainsäädännön ja virka- ja työehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus.

54 §

Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen

Mikäli tässä luvussa ei ole toisin määrätty, virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta päättää henkilöstöjaosto.

55 §

Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisen viranhaltijalain 24 pykälän nojalla päättää viranomaisen, jolla on toimivalta molempiin virkasuhteisiin ottamisessa. Jos toimivalta on saman toimialan eri viranomaisilla, siirtämisestä päättää se viranomaisen, jolla on toimivalta siirrettävään virkasuhteeseen ottamisessa. Jos toimivalta on eri toimialojen viranomaisilla, siirtämisestä päättää kaupunginjohtaja.

56 §

Sivutoimet

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan sivutoimilupaa ja -ilmoitusta koskevat asiat.

Kaupunginjohtaja ja toimialajohtaja päättää alaisensa henkilöstön sivutoimilupia ja -ilmoituksia koskevat asiat.

57 §

Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja päättää kunnallisen viranhaltijalain 19 pykälän nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä kaupunginjohtajalta sekä kaupunginjohtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

Esimies päättää kunnallisen viranhaltijalain 19 pykälän nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

58 §

Virantoimituksesta pidättäminen

Kunnallisen viranhaltijalain 48 pykälän mukaan valtuusto päättää kaupunginjohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Valtuuston puheenjohtaja voi ennen valtuuston kokousta päättää kaupunginjohtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginhallitus ja lautakunta päättävät alaisensa viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen tai ympäristölautakunnan alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Toimialajohtaja voi ennen lautakunnan kokousta päättää lautakunnan alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

59 §

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää palvelussuhteeseen otettava viranomaisen.

60 §

Lomauttaminen

Kaupunginhallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista.

Viranhaltijan ja työntekijän lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää kaupunginjohtaja ja toimialajohtaja toimialallaan.

61 §

Palvelussuhteen päättyminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

62 §

Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnallisen viranhaltijalain 45 pykälän nojalla maksettavasta korvauksesta päättää henkilöstöjohtaja.

63 §

Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virka- tai työsuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää henkilöstöjohtaja.

64 §

Varoituksen antaminen

Kaupunginhallitus päättää kirjallisen varoituksen antamisesta alaiselleen henkilöstölle.

Kaupunginjohtaja ja toimialajohtaja päättää kirjallisen varoituksen antamisesta alaiselleen henkilöstölle.

7 LUKU

Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen

65 §

Kaupunginhallituksen tiedonhallinnon tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että tiedonhallintalain 4 pykälän 2 momentin vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kaupungissa.

Tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut ovat:

1. Vastuu tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta (tiedonhallintamalli, 5 pykälä), muutosvaikutusten arviointi (5 pykälä) ja asiakirjajulkisuutta koskeva kuvaus (28 pykälä),
2. Vastuu tiedonhallintalain 19 pykälässä säädetyistä tietoa-aineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta,
3. Vastuu tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteensopivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta (tiedonhallintalain 2 pykälän 13 kohta, 5 pykälä, 12–17 pykälät, 22–24 pykälät), ja
4. Vastuu asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoa-aineistojen säilyttämisen järjestämisestä (tiedonhallintalain 21 pykälä, 25–27 pykälät).

66 §

Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että arkistotoimen vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kaupungin viranomaisen tehtävissä.

Kaupunginhallituksen tulee huolehtia arkistolain 7–9 pykälien mukaisista velvoitteista:

1. määrätä kaupungin asiakirjahallintoa, arkistointia ja arkistonmuodostusta johtava viranhaltija,
2. antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja toimialojen vastuuhenkilöiden tehtävistä,
3. päättää tiedonohjaussuunnitelman (AMS, TOS) yleisistä periaatteista (sisältö, laadinnan vastuut, vahvistaminen käyttöön, valvonta ja seuranta), sekä
4. nimetä kaupungin arkistonmuodostajat.

67 §

Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa kaupunginhallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa kaupungin pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista sekä

1. vastaa kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
2. ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana kaupungin tiedonhallintaa,
3. hyväksyy tiedonkäsittelyn, säilytyksen ja arkistoinnin ohjeistuksen,
4. vastaa keskusarkistosta ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista,
5. laatii kaupungin asiakirjahallinnon ohjeen ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
6. huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

68 §

Lautakunnan/toimialan asiakirjahallinnon tehtävät

Lautakunta/toimiala huolehtii oman toimialansa asiakirjatietojen hoitamisesta annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti sekä nimeää asiakirjahallinnon vastuuhenkilön omalla toimialallaan.

II OSA : Talous ja valvonta

8 LUKU

Taloudenhoito

69 §

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy talouden suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet.

Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

70 §

Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus, lautakunnat ja liikelaitoksen johtokunta hyväksyvät talousarvioon perustuvan käyttösunnitelmansa. Käyttösunnitelmassa toimielimet päättävät valtuuston talousarviossa määrittelemien tehtävien toteuttamisesta sekä tavoitteiden, määrärahojen sekä tulo- ja menoarvioiden kohdentamisesta edelleen pienemmiksi kokonaisuuksiksi.

Toimielin voi siirtää käyttösunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy valtuuston hyväksymään talousarvioon perustuvan liikelaitoksen talousarvion.

Kaupunginhallitus voi antaa erilliset talousarvion täytäntöönpanomääräykset.

71 §

Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuosikatsauksissa **huhtikuun ja elokuun** **maalis-, kesä- ja syyskuun** tilanteen mukaisina, ellei valtuusto päätä muista ajankohdista. Raportoinnin yhteydessä toimielimet antavat selvityksen myös talousarvion ennakoituista poikkeamista sekä poikkeamien edellyttämistä toimenpiteistä.

72 §

Talousarvion sitovuus

Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet ja miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupungin viranomaisia.

Kaupunginhallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

73 §

Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen johtokuntatasoisten sitovien tavoitteiden muutoksista. Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviopoikkeamista, joita ei ole hyväksytty talousarviomuutoksina valtuustossa, on annettava selvitys toimintakertomuksessa.

74 §

Omaisuuksien luovuttaminen ja vuokraaminen

Kaupungin omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta päättää valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti tässä säännössä määrätty viranomainen.

75 §

Poistosuunnitelman hyväksyminen

Valtuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

76 §

Rahatoimen hoitaminen

Kaupungin rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen sekä rahastojen perustaminen ja lakkauttaminen.

Valtuusto päättää kaupungin kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista ja määrittelee lyhytaikaisten kassaa vahvistavien lainojen enimmäismäärän.

Kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Kaupunginhallitus päättää rahastojen perustamisesta ja niiden säännöistä sekä rahastojen lakkauttamisesta.

Muutoin kaupungin rahatoimesta vastaa kaupunginhallitus.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talousjohtaja.

77 §

Maksuista päättäminen

Valtuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Maksujen yksityiskohtaisista perusteista ja maksuista päättää hallintosäännössä mainittu viranomainen.

78 §

Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Hallintojohtaja päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä.

9 LUKU

Hallinnon ja talouden tarkastus

79 §

Ulkoisen ja sisäisen valvonta

Kaupungin hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

80 §

Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnan päätökset tehdään ilman viranhaltijaesittelyä puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 15 luvun määräyksiä.

81 §

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 pykälässä säädetään, tarkastuslautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,

2. huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä
3. tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

82 §

Sidonnaisuusilmoitukseen liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 pykälässä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa.

83 §

Tilintarkastusyhteisön valinta

Tilintarkastusyhteisö valitaan enintään kuuden (6) tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä. Perusteltu syy voi olla esimerkiksi tytäryhteisöjen suuri määrä.

84 §

Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 pykälässä.

85 §

Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

86 §

Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään kuntalain 125 pykälässä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä kaupunginhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

10 LUKU

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

87 §

Kaupunginhallituksen ja konsernijohdon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
2. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti,
3. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta siten, että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan,
4. vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan,

5. hyväksyy tarvittaessa sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta,
6. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

88 §

Lautakunnan ja liikelaitoksen johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta vastaavat toimialallaan hyvän johtamis- ja hallintotavan toteutumisesta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Lautakunnat ja johtokunta raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

89 §

Viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, liikelaitoksen johtaja ja vastualueiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja vastualueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toimintayksiköiden esimiehet ja muut vastuuhenkilöt vastaavat yksikön johtamis- ja hallintotapaan, toimintaan ja talouteen liittyvien riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

III OSA

Valtuusto

11 LUKU

Valtuuston toiminta

90 §

Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Puheenjohtajisto valitaan kahden (2) vuoden toimikaudeksi.

Valtuustossa on kaksi varapuheenjohtajaa.

Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja valtuuston sihteerinä toimii valtuuston määräämä viranhaltija.

91 §

Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

92 §

Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

93 §

Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

12 LUKU

Valtuuston kokoukset

94 §

Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asianhallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata valtuuston sähköistä kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa. Valtuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käytyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä. Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että valtuuston kokouksiin tarvittavat tekniset järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lain edellyttämällä tavalla.

95 §

Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä (4) päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla.

96 § Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiä, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Valtuusto päättää, kuinka monelle varavaltuutetulle esityslista toimitetaan.

97 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

98 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisesti syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan kunnan verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

99 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

100 §

Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston puheenjohtajalle tai sihteerille.

Saatuun valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä puheenjohtajan tai sihteerin on kutsuttava valtuutetun sijaan kuntalain 17 pykälän 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään.

101 §

Läsnäolo kokouksessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Kaupunginhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Nuorisovaltuusto voi nimetä valtuuston kokoukseen kaksi (2) edustajaansa, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajilla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.

Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

102 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Nimenhuudon jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustuon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

103 §

Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 pykälässä.

104 §

Puheenjohdon luovuttaminen varapuheenjohtajalle

Puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohdon kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

105 §

Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

106 §

Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden valtuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 pykälässä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

107 §

Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Kaupunginhallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

108 §

Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti / selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydetyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä,
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä
3. repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta siten, että ryhmäpuheenvuoro voi kestää kymmenen (10) minuuttia ja muu puheenvuoro kaksi (2) minuuttia.

Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai puhujakorokkeelta.

109 §

Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran valtuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistöpäätöksellä.

110 §

Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

111 §

Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

112 §

Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

113 §

Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys toimitetaan sähköisesti/äänestyskoneella/nimenhuudolla tai valtuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

114 §

Äänestyksen tuloksen toteaminen

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

115 §

Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen. Toimenpidealoite osoitetaan kaupunginhallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

116 §

Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään 153 pykälässä.

Valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi (2) valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

117 §

Päätösten tiedoksianto kaupungin jäsenille

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 pykälässä säädetään.

Kaupungin jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

13 LUKU

Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

118 §

Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvässä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan valtuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

119 § Enemmistövaali

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei valtuusto toisin päättä.

120 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on viisi (5) jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii valtuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei valtuusto toisin päättä.

121 § Ehdokaslistojen laatiminen

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen **123 => xx** pykälässä tarkoitetut oikaisut.

122 §

Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

123 §

Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

124 §

Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen valtuustolle.

125 §

Suhteellisen vaalin toimittaminen

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä valtuuston puheenjohtajalle äänestyslipunsa.

126 §

Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen

Valtuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle.

14 LUKU

Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

127 §

Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla sekä valtuuston kokouksessa edustettuna olevalla nuorisovaltuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitettun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

128 §

Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle kirjallisen kysymyksen kaupungin toiminnasta ja hallinnosta.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään neljän (4) kuukauden kuluttua kysymyksen tekemisestä.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.

129 §

Kyselytunti

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallitukselle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä enintään kahden (2) minuutin pituisia kysymyksiä kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista. Kyselytunti järjestetään ennen valtuuston kokousta, jollei valtuusto toisin päättä. Kyselytunti on julkinen.

Valtuuston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kyselytunnilla. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa kysymyksiin. Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, ellei puheenjohtaja toisin päättä. Vastauksen saatuaan kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä kaksi asiaan liittyvää lyhyttä lisäkysymystä. Kysymysten johdosta ei käydä keskustelua.

Kysymys on toimitettava kirjallisena viimeistään viisi (5) päivää ennen valtuuston kokousta. Myöhemmin toimitetut kysymykset sekä kysymykset, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin.

IV OSA

Päätöksenteko- ja hallintomenettely

15 LUKU

Kokousmenettely

130 §

Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvien osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

131 §

Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (*sähköinen kokous*).

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (*sähköinen päätöksentekomenettely*).

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

132 §

Sähköinen kokous

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

133 §

Sähköinen päätöksentekomenettely

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

134 §

Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

135 §

Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

136 §

Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

137 §

Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kaupungin asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

138 §

Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

139 §

Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

140 §

Läsnäolo kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 pykälän mukaan sekä
- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla muiden toimielinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa.

Nuorisovaltuuston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen, lautakuntien ja liikelaitoksen johtokunnan kokouksissa lukuun ottamatta salassa pidettäviä asioita.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

141 §

Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimielimissä

Kaupunginhallitus voi 2 momentista ilmenevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa lukuun ottamatta salassa pidettäviä yksilöasioita. Edustajaksi voidaan määrätä myös kaupunginhallituksen varajäsen tai kaupunginjohtaja.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakuntaan, valtuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

142 §

Kokouksen julkisuus

Kokouksen julkisuudesta säädetään kuntalain 101 pykälässä.

Jos toimielin päättää pitää julkisen sähköisen kokouksen, yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata kokousta internetin kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

143 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

144 §

Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

145 §

Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimielimen jäsenen puheenvuoroista säädetään kuntalain 102 pykälässä.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

146 §

Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimielin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

147 §

Esittelijät

Kaupunginhallituksen esittelijästä määrätään 3 pykälässä.

Konserni- ja elinvoimajaoston esittelijänä toimii kaupunginjohtaja.

Henkilöstöjaoston esittelijänä toimii henkilöstöjohtaja.

Ympäristöterveydenhuollon jaoston esittelijänä toimii ympäristöterveydenhuollon johtaja.

Ympäristölautakunnan esittelijänä toimii maankäyttöjohtaja.

Sivistyslautakunnan esittelijänä toimii kasvatusjohtaja.

Teknisen lautakunnan esittelijänä toimii tekninen johtaja.

Sastamalan Vesi liikelaitoksen johtokunnan esittelijänä toimii liikelaitoksen johtaja.

Esittelijän poissa ollessa toimii esittelijänä se viranhaltija, jonka tehtävänä on tällöin muidenkin hänen virkatehtäviensä hoitaminen.

Esittelijän ollessa esteellinen, asiat ratkaistaan puheenjohtajan esittelystä.

Mikäli toimialajohtaja ei ole toimielimen esittelijä, hänellä on läsnäolo- ja puheoikeus toimialansa toimielinten kokouksissa.

Esittelystä tarkastuslautakunnassa määrätään **80 => xx** pykälässä.

148 §

Esittely

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Vaalilaissa säädetyissä vaalitoimielimissä asiat päätetään kuitenkin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimielimelle päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimielin toisin päättä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimielin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

149 §

Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 pykälässä tarkoitettussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

150 §

Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

151 §

Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

152 §

Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimitelimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

153 §

Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

154 §

Äänestys ja vaali

Äänestykseen sovelletaan muilta osin, mitä **13** luvussa määrätään äänestysmenettelystä valtuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat **14** luvussa.

155 §

Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- selostus asiasta
- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös

- eriävä mielipide

Muuna tietoina

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemissä päätöksissä.

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatisesta.

156 §

Päätösten tiedoksiinto kaupungin jäsenelle

Kaupunginhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 pykälässä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kaupungin jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kaupunginhallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

16 LUKU

Muut määräykset

157 §

Aloiteoikeus

Kaupungin asukkaalla sekä kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä

aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

158 §

Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimitelin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrätyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimitelin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi (2) prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

159 §

Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

160 §

Kaupungin nimenkirjoitus ja asiakirjojen allekirjoittaminen

Valtuuston ja kaupunginhallituksen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja tai tämän estyneenä ollessa hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, konsernilakimies, talousjohtaja tai henkilöstöjohtaja tai asianomaisen toimialan johtaja tai vastuualuejohtaja tai valmistelun suorittanut viranhaltija, jollei kaupunginhallitus ole päättänyt toisin.

Valtuuston ja kaupunginhallituksen toimituskirjan, kirjelmän ja valtakirjan allekirjoittaa valtuuston tai kaupunginhallituksen puolesta kaupunginjohtaja tai tämän estyneenä ollessa hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, konsernilakimies, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja tai asianomaisen toimialan tai vastuualueen johtaja tai valmistelun suorittanut viranhaltija.

Lautakunnan tai jaoston päätökseen perustuvat kaupungin puolesta tehtävät sopimukset ja annettavat sitoumukset allekirjoittaa toimielimen esittelijä ja varmentaa valmistelun suorittanut viranhaltija. Lautakunnan ja jaoston toimituskirjat ja kirjelmät allekirjoitetaan lautakunnan ja jaoston päättämällä tavalla. Toimielimen esittelijä tai sihteeri voi yksinkin allekirjoittaa toimielimen päätökseen perustuvan muun asiakirjan, jollei toimielin ole päättänyt toisin.

Kaupungingeodeetti tai maankäyttöjohtaja allekirjoittaa kaupungin puolesta rakennuspaikkojen ja muun kiinteän omaisuuden ostamista, myymistä, vaihtamista ja vuokraamista koskevat varaus- ja vuokrasopimukset, vaihto- ja kauppakirjat sekä kaavoitus- ja maankäytösopimukset.

Toimielimen pöytäkirjanotteen allekirjoittaa pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Toimielimen asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Viranhaltija allekirjoittaa päätökset, sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat päättämissään asioissa.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

Tuomioistuimille toimitettavat ja muut oikeudelliset asiakirjat voi allekirjoittaa konsernilakimies yksin.

Liikelaitoksen osalta nimenkirjoituksesta ja asiakirjojen allekirjoittamisesta päättää liikelaitoksen johtokunta.

161 §

Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi kaupungin puolesta vastaanottaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja sekä kaupunginjohtajan valtuuttama viranhaltija.

Todisteellisen tiedoksiannon voi kaupungin puolesta lautakunnan toimialalla vastaanottaa lautakunnan puheenjohtaja ja lautakunnan toimialan johtava viranhaltija.

162 §

Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtosääntö

~~Tähän hallintosääntöön liittyy erillisenä liitteenä 2 kaupungin häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtosääntö. Tämä johtosääntö ja sen sisältämä erityistoimivaltta otetaan käyttöön Sastamalan kaupungissa häiriötilanteissa ja tarvittaessa valtioneuvoston määrittelemissä poikkeusoloissa. Erityistoimivallan käyttöön ottamisesta päättää kaupunginhallitus tai kiireellisessä tapauksessa kaupunginjohtaja poikkeusolojen johtoryhmässä. Erityistoimivallan käyttämisen lakkaamisesta päättää kaupunginhallitus.~~

V OSA

Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet

17 LUKU

Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteet

163 §

Soveltamisala

Tätä hallintosäännön lukua sovelletaan kunnan luottamushenkilöille kuntalain ja valtuuston päätösten mukaisesti maksettaviin palkkioihin ja kustannusten korvauksiin. Lukua sovelletaan myös viranhaltijoille maksettaviin palkkioihin niistä kokouksista ja tilaisuuksista, jotka alkavat tai jatkuvat klo 16.00 tai sen jälkeen.

164 §

Kokouspalkkiot

Kuntalain mukaisten toimielinten kokouksista maksetaan seuraavat kokouspalkkiot:

Kaupunginvaltuusto ja sen valiokunnat, kaupunginhallitus ja sen jaostot, tarkastuslautakunta

- puheenjohtaja ja jäsen 100 €

Lauta- ja johtokunnat, näiden jaostot, toimikunnat ja muut toimielimet

- puheenjohtaja ja jäsen 80 €

Toimielimen puheenjohtajana toimivalle luottamushenkilölle maksetaan jäsenen palkkio 50 prosentilla korotettuna, mikäli puheenjohtaja ei saa tämän säännön mukaan vuosipalkkiota.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle maksetaan kultakin toimituspäivältä 20 € / tunti. Puheenjohtajalle suoritetaan tuntikorvaus vaalien valmistelutyöstä.

Nuorisovaltuusto

- puheenjohtaja ja jäsen 40 €

Vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja neuvottelukunnat

- puheenjohtaja 120 € (korotus huomioitu)
- jäsen 80 €

Valtuustoinfot ja -seminaarit sekä kaupunginhallituksen iltakoulut tai vastaavat

- puheenjohtaja ja jäsen 60 €

165 §

Sähköinen päätöksentekomenettely

Kokouspalkkio maksetaan 30 prosentilla alennettuna. Kokouspalkkion maksamisen edellytyksenä on, että jäsen on osallistunut menettelyyn.

166 §

Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi kuin yksi saman toimielimen kokous ja/tai katselmus tai toimitus, maksetaan niistä ainoastaan yksi palkkio, ellei edellisen kokouksen ja/tai katselmuksen tai toimituksen päättymisestä ole kulunut vähintään kahta tuntia.

167 §

Vuosipalkkiot

Kokousten ulkopuolella hoidetuista luottamustehtävistä maksetaan jäljempänä oleville luottamushenkilöille kokouspalkkion lisäksi vuosipalkkiot seuraavasti:

Valtuusto

- puheenjohtaja 3 000 €/vuosi
- varapuheenjohtajat 600 €/vuosi

Kaupunginhallitus

- puheenjohtaja 5 500 €/vuosi
- varapuheenjohtajat 600 €/vuosi
- jäsen 300 €/vuosi

Lautakunnat, johtokunnat ja jaostot

- tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan, ympäristölautakunnan, teknisen lautakunnan sekä sivistyslautakunnan puheenjohtaja 700 €/vuosi
- henkilöstöjaoston, konserni- ja elinvoimajaoston sekä ympäristöterveydenhuollon jaoston puheenjohtaja 700 €/vuosi

- Sastamalan Vesi liikelaitoksen johtokunnan puheenjohtaja 700 €/vuosi

Mikäli tässä pykälässä mainittu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa vuosipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta on varapuheenjohtajalla tai -jäsenellä oikeus saada suhteellinen osa vuosipalkkiosta.

168 §

Osallistuminen toisen toimielimen kokoukseen

Kun luottamushenkilö on toimielimen kokouksessa läsnä muun kuin toimielimen puheenjohtajan tai jäsenyyden perusteella, maksetaan hänelle kokoukseen osallistumisesta toimielimen jäsenen kokouspalkkio.

Mitä 1 momentissa on määrätty, sovelletaan luottamushenkilöön, joka on asiantuntijana kutsuttu kuultavaksi toimielimen kokoukseen. Asiantuntijat kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokouksiin kutsuu hallintojohtaja tai konsernilakimies ja muiden toimielinten osalta puheenjohtaja, esittelijä tai sihteeri.

169 §

Muut kokoukset ja tilaisuudet

Neuvottelukuntien ja yhteistoimintaelinten sekä muiden vastaavien kokousten kokoontumisesta maksetaan puheenjohtajalle ja jäsenelle vastaava palkkio kuin lautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle.

Kokouspalkkion maksamisen edellytyksenä on pöytäkirjan tai muistion laatiminen. Kokouspalkkiota ei makseta seminaareista, informaatio- tai koulutustilaisuuksista (poikkeuksena valtuuston seminaarit ja infotilaisuudet sekä kaupunginhallituksen iltakoulut).

170 §

Palkkio toimituksista

Toimielimen tai sen jäsenten suorittamasta tarkastuksesta, katselmuksesta tai muusta vastaavasta toimituksesta maksetaan toimeksiannon antaneen toimielimen jäsenen kokouspalkkiota vastaavan suuruinen palkkio. Edellä mainittuja toimituksia ovat esimerkiksi rakennus- ja katukatselmukset sekä tarkastuslautakunnan arviointitilaisuudet.

Jäsenelle maksettavan palkkion edellytyksenä on, että tehtävä perustuu toimielimen päätökseen.

171 §

Kokouksen peruuntuminen

Jos toimielimen kokous ei ole laillinen tai päätösvaltainen eikä kokousta voida pitää, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille kokouspalkkio.

172 §

Luottamushenkilön palkkio sihteerin/pöytäkirjanpitäjän tehtävästä

Toimielimen sihteerinä toimivalle luottamushenkilölle maksetaan jäsenen palkkion 50 prosenttia korotettuna.

173 §

Viranhaltijan palkkio esittelijän ja sihteerin tehtävästä

Toimielimen esittelijänä toimivalle viranhaltijalle ja sihteerinä toimivalle viranhaltijalle maksetaan jäsenen palkkio 50 prosentilla korotettuna.

174 §

Palkkion maksamisen edellytykset

Palkkion maksaminen perustuu pöytäkirjaan tai luottamustehtävän hoitamisesta laadittuun muistioon, johon on asianmukaisesti merkitty kokouksen/tilaisuuden kesto, läsnäolijat sekä saapumiset ja poistumiset.

175 §

Palkkioiden maksaminen

Palkkiot maksetaan neljä kertaa vuodessa. Toimielimen sihteerin tai tehtävänantajan tulee tehdä palkkioiden maksamista koskevat ilmoitukset neljännesvuosittain tai muina mahdollisesti erikseen määrättyinä aikoina.

176 §

Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta ansionmenetyksestä sekä kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai

muusta vastaavasta syystä. Korvaus maksetaan kultakin alkavalta tunnilta, enintään kahdeksalta tunnilta vuorokaudessa. Korvauksen määrä on enintään **25 euroa / tunti**.

Luottamushenkilön tulee esittää ansionmenetyksestä työnantajan todistus, josta on käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut korvauksen hakijan työaika ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa. Elinkeinoharjoittajien tulee antaa vastaava kirjallinen selvitys ja vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä. Selvitystä ei kuitenkaan vaadita, jos todellinen ansionmenetys on alle **15 euroa / tunti**.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetyksen korvauksia laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut.

Ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten korvaushakemus on esitettävä kolmen (3) kuukauden kuluessa toimielimen sihteerille.

Kaupungin palveluksessa oleva luottamushenkilön tulee ilmoittaa hyvissä ajoin luottamustehtävän edellyttämästä poissaolosta esimiehelle. Esimiehen tehtävänä on, työtilanne huomioon ottaen, antaa lupa luottamustehtävän hoitamiseen. Luottamustehtävän hoitoon käytetyltä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä.

Luottamushenkilö on oikeutettu ansionmenetyskorvaukseen sellaisesta kaupungin järjestämästä tai nimeämästä luottamustehtävän hoitamiseen liittyvästä tilaisuudesta, josta kokospalkkiota ei makseta.

177 §

Ansionmenetyslomakkeet

Ansionmenetyslomakkeet löytyvät kaupungin verkkosivuilta.

Luottamushenkilön tulee toimittaa verkkosivuilla olevalla lomakkeella tai työnantajan omalla lomakkeella ansionmenetyskorvaushakemus. Työnantajan tulee allekirjoittaa lomake.

Luottamushenkilön hakiessa ansionmenetystä omalla vakuutuksella, tulee luottamushenkilön itse täyttää lomake huolellisesti. Selvityksessä tulee mainita, mistä ansionmenetys on

aiheutunut sekä kellonajat.

178 §

Matkakustannusten korvaaminen

Luottamushenkilön luottamustehtävän hoitamisesta johtuvat matkakustannukset korvataan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti.

Kokousmatkoista aiheutuneet matkakustannukset korvataan kodin ja kokouspaikan väliltä. Korvauksen tulee perustua todellisuuteen. Kilometrikorvausta autolla ei suoriteta, mikäli luottamushenkilö on esimerkiksi kulkenut toisen luottamushenkilön kyydissä. Luottamushenkilön omia työmatkakustannuksia ei saa sisällyttää kokousmatkan korvaukseen.

Matkakustannusten korvaamista varten kunkin kokouksen osalta hankitaan luottamushenkilöiltä tiedot ja kirjallinen allekirjoitus.

Luottamushenkilölle, joka vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

179 §

Korvaukset laitteista ja tietoliikenneyhteyksistä

Luottamushenkilöt käyttävät pääsääntöisesti omia laitteitaan ja tietoliikenneyhteyksiään paperittomaan kokousmenettelyyn. Näiden käyttämisestä luottamushenkilölle suoritetaan kulukorvausta 30 €/kuukausi.

Mikäli luottamushenkilöllä ei ole käytössä omia laitteita eikä hänellä ole mahdollisuutta niitä hankkia, kaupunki hankkii laitteen (tablet-laite) ja järjestää tietoliikenneyhteyden (gsm-dataliittymä). Kiinteä liittymä hankitaan vain siinä tapauksessa, että alueella ei ole riittävää mobiilikuuluvuutta.

180 §

Tarkemmat ohjeet

Kaupunginhallitus voi antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita tämän luvun soveltamisesta.

181 §

Erimielisyyden ratkaiseminen

Kaupunginhallitus on toimivaltainen ratkaisemaan tämän luvun mukaisten palkkioiden ja korvausten määrän, mikäli niistä on syntynyt erimielisyyttä.

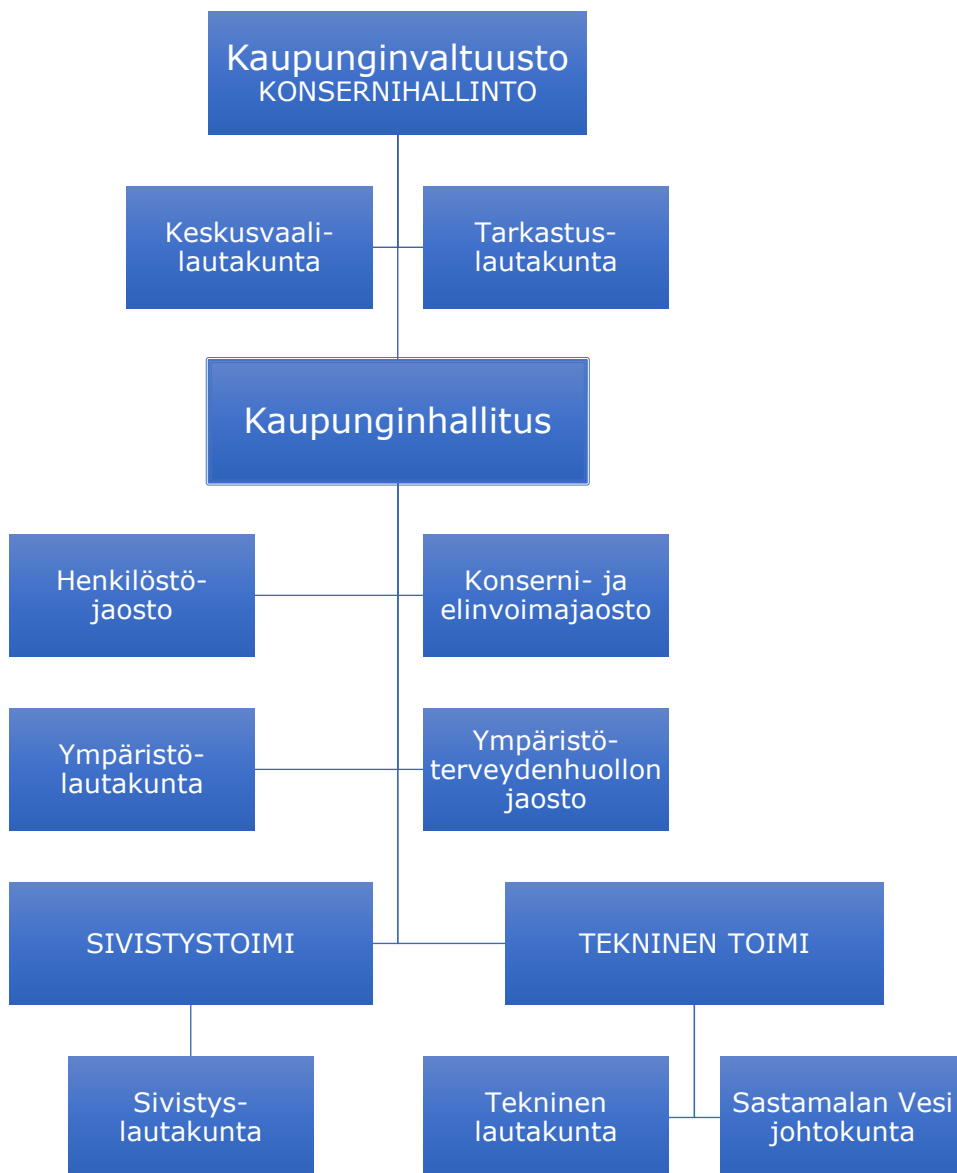
Virallisesti todistan, että tämä hallintosäntö on Sastamalan kaupunginvaltuuston päätöksen **18.9.2023 § xx** mukainen.

Sastamala **xx.xx.2023**

Tapio Rautava, hallintojohtaja

LIITE 1:

Sastamalan kaupungin toimielinorganisaatio

ERILLISLIITE 2:

Sastamalan kaupungin häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtosääntö